

Güray Sert

KORKUD

Her zaman olduğundan daha sıcak geçen bir günün akşamında Mihri ile kadı olan babası Mehmet Çelebi bin Yahya, bir yandan orman içerisinde usulca yürüyor, bir yandan da güneşin batışını izliyorlardı. Her gün sahnelenen bir dans gösterisi gibiydi güneşin batışı. Önce güneş Yeşilirmak ile oyun oynar gibi, ona usulca dokunup kaçıyor, sonra daha da yaklaşıyor ve en son tüm zerrecelerini onun içerisine bırakırcasına gözden kayboluyordu. Güneşin batışını Amasya’da ilk kez seyredenler, Yeşilirmak alev aldı zannediyorlardı. Oysaki onlar yıllardan beridir her gün aynı oyunu sahneleyen iki sevgili gibiydiler. Mihri, âşıkta bu şehre. Yeşilirmak boyunca dolaşmaya bayılıyordu. Çoğu kişinin uğursuz saydığı kral mezarlarını dahi seviyordu. Özellikle yaz akşamları güneşin batışını, babasıyla birlikte seyretmenin keyfini herhalde dünyada başka hiçbir keyfe değişmeyeceğini düşünürdü hep. Şimdi de baba kız bu güzel anın tadını çıkarıyorlarken bir yandan da sohbet ediyorlardı. Yaşlı adamın gözleri güneşi takip etmeyi bırakmış, canından çok sevdiği kızını seyretmeye dalmıştı. “Nasıl da büyüdü?” diye soruyordu kendi kendisine. Bebekliği, ilk adım atışı, ilk kez baba deyişi daha dün gibiydi. Hastalıklarını anımsadı, ateşten sayıkladığı geceleri, sonra o hazin günü. Eşinin vefatını hatırladı tekrardan. Bir anda gelip evin içine dolan ölümü. Daha 6 yaşındaydı o zamanlar Mihri. Günlerce yemeden içmeden kesilmiş, ağzından bir kelime haricinde tek söz çıkmamıştı. Onu görüp, halini hatırını soran herkese sadece “Özledim” diye cevap veriyordu. İlginçtir adamın hayallere daldığı o anda, Mihri de aynı anıları düşünüyordu. Acıyla geçen o günleri, günler boyunca duyduğu hasreti anımsıyordu tekrardan. Zihnindeki hatıra defterlerinden kara kaplı bir tanesini açıp, o kasvetli günlerin içine daldı Mihri. O zor günlerden birinde, avare avare dolaşırken, nehir kenarında o zamanlar şehzade olan Beyazıd ile karşılaşmıştı küçük kız. Beyazıd’ın yanında hocası Şeyh Hamdullah da vardı. Beyazıd, küçük kızın saçını okşayıp, halini sordu. Kız “Özledim” diye cevap verince Beyazıd “Ben de” diye cevapladı onu. Zira bir hafta önce Beyazıd da kız kardeşi Gevher Sultan’ı kaybetmişti. Şeyh Hamdullah, kıza ölümü anlatacak oldu ama Beyazıd onu susturdu. Zira bu hissiyattaki bir çocuğa “Allah anneni yanına aldı” falan gibi sözler söylemek, Allah muhafaza çocuğu Allah’a düşman yapabilirdi. Beyazıd dizlerinin üzerine oturup, kızın gözlerinin içine bakarak konuşmaya başladı. “ O kadar şanslısın ki küçük dostum” dedi. “ Acını hakkıyla yaşayabiliyorsun. Bir de bana bak. Ağlamak istiyorum, ağlayamıyorum. İçimdeki ateşi söndürmeye bu nehir bile kâfi gelmez biliyorum ama çaresizlikten kendimi atmak istiyorum, yapamıyorum. Şehzadesin sen, ilerde padişah olacaksın, acizlik gösterme derler diye üzüntümü bile yaşayamıyorum. Oysa gülmek kadar doğal değil midir ağlamak? Sevinmenin kardeşi değil midir üzülme? Bunları anlatmaya bile cesaret edemiyorum. Bu yüzden şanslısın küçük dostum. Gönlünce ağla. Sadece şunu bil: Bir şekilde seni seyredebiliyorsa annen, seni gülerken görmek isteyecektir. Kayıplarımızın ardından gülmek, eğlenmek, sevinmek, kaybettiklerimize ihanet etmek değildir. Onları unutmuş olmak hiç değildir. Şimdi annene bir tebessüm göndermek istemez misin? Seni gülerken görmeyi özlememiş midir?” Küçük kız dikkatle dinlemişti şehzadeyi. Gamzeli yanaklarında belli belirsiz bir tebessüm belirdi ama başaramadı, Beyazıd’a sarılıp hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Beyazıd da sıkı sıkı sarıldı çocuğa, o da dayanamadı. Öyle dolmuştu ki, kimin ne dediğini önemseyecek durumda değildi. Kız kardeşini kaybettikten

sonra ilk kez gözyaşı döktü Beyazıd. Tüm günü kızla beraber geçirdi şehzade. Anneleriyle yaşadığı anılarını anlattı kız. Daha doğrusu anlatmaya çalıştı. Zira ne zaman bir hatıra anlatacak olsa, kelimeler boğazına düğümleniyor, sonra ağlamaktan anlatacakları yarıda kalıyor, ardından yine en baştan anlatmaya başlıyordu. Akşam olup güneş batarken Beyazıd, kıza dönüp “Biliyorum ki, aklımızdan hiç çıkmayacaklar ama günün telaşına kapılıp onları anmadığımız bir gün olursa, Yeşilirmak ile güneşin dansı hatırlatsın onları bize. Güneş batarken analım onları ama gülerek” dedi. Kız, bir yandan sıkı sıkı kapattığı dudaklarına dökülen gözyaşlarını silerken, diğer yandan kafasıyla “tamam” dercesine onayladı Beyazıd’ı.

Şimdi de o gün verilen sözü tutmanın verdiği gururla güneşi seyrediyordu Mihri. Hatıra ormanının, kimi yeşil, kimi gri, kimi meyve dolu, kimi ise kurumuş ağaçları arasında dolaşan Mihri’yi babasının sesi kendisine getirdi. “Artık yetişkinsin” dedi adam. “Bana daha az ihtiyacın var. Zaten seni en başından beri hep kendi başına yetebilecek gibi yetiştirmeye çalıştım. Bu yüzden seni sadece erkeklerin katıldığı sohbetlere de götürdüm. Kimseden çekinmen olmasın, sözünü kimseden sakınmayasın istedim. Senin bu şehrin ismine yakışır biri olmanı istedim hep” Sonra durdu adam, Uzaklarda duran bir şeyi görmeye çalışırcasına gözlerini kısarak, “Sana bu şehrin adının nereden geldiğini anlatmış mıydım” diye sordu. Mihri, bu hikâyeyi defalarca dinlemiş olmasına, artık neredeyse her kelimesini ezberlemiş olmasına rağmen babasının şevkini kırmamak için “Anlatmadınız babacığım” diye cevap verdi. “O zaman iyi dinle” dedi adam sevinçle ve devam etti. “Yıllar yıllar önce Karadeniz’de hüküm süren bir amazon topluluğu varmış. Amazonları bilirsin, hayatları at üstünde geçen bir topluluktur ki; aralarında hiç erkek yoktur. Onlara erkek katili diyenler de vardır. Savaşlara katılırlar, öldürürler, ölürlere ama asla erkeklerin hâkimiyetine girmezlermiş. Karadeniz’de bulunan o amazonlar da işte böyle bir toplulukmuş. Başlarında da Amasis adında bir kraliçe varmış ki, güzelliği dillere destan. Görenlerin gözlerini kamaştırarak kadar güzel bir kadınmış bu kraliçe. Savaş meydanında ise bu güzellikten beklenmeyecek kadar vahşi bir kadın. İşte bu kraliçe, bir gün Karadeniz kıyılarından aşağıya doğru inerek buraya gelmiş. Yeşilirmak’a hayran kalmış. Belki de sen ve ben gibi güneşin batışına âşık olmuştur. O kadar çok sevmiş ki buraları, buraya yerleşmeye karar vermiş. Yanındakilere de “Burası benim şehrim olacak” demiş. Şehrin adını da Amasis’in şehri anlamına gelen “Amaseia” koymuş. İşte kızım, o zamanın Amaseia’sı şimdi olmuş sana Amasya. Yani bu şehri kuran, kimseden korkusu olmayan bir kadınmış. Sen de öyle ol. Git at üstünde savaştan savaşa koş demiyorum ama kimseden korkma. Senin kılıcın da kalemindir, sözüdür. Kimseden sakınma sözünü, kalemimi kimsenin kölesi yapma, Amasis’e layık ol.” Mihri, babasının nasihatini dinlerken, şu anda uzaklarda olan sevdiğini düşünüyordu. Bu amazonlar hiç âşık olmazlar mı diye düşündü. Bir erkeği seviyor olması, Amasis’e ihanet etmesi anlamına gelir miydi? Tam bu düşünceler arasında kaybolmuşken, uzaklardan, “Hilali gördüm, Hilali gördüm” diye bağıarak yaklaşan bir çocuk görüldü. Çocuk, Çelebi bin Yahya’nın yanına geldiğinde soluk soluğa kalmıştı. Nefes almak ile konuşmak arasında tercih yapmak zorunda kalıp, konuşmayı tercih ettiğinden dolayı gözleri fal taşı gibi açılmış, acı çeker bir halde derdini anlatmaya çalışıyordu. Ne nefes alabiliyor ne de konuşabiliyordu. Sadece “Hilal’i gördüm” dediği anlaşılıyor, söylediği diğer şeyler kulağa hırıltı gibi geliyordu. Gerçi söyledikleri arasında en önemli noktada oydu. Çelebi Yahya, “Sakin ol çocuk” dedi. “Tamam en önce sen geldin. Dediğin doğruysa ödül senin. Nerede gördün, şahitlerin var mı?” Çocuk, elleri dizlerinde rükûda durur gibi nefes almaya çalışırken bir

yandan da eliyle arkasından gelen iki arkadaşını gösteriyordu. Arkadan gelenlerden bir tanesi "Doğru söylüyor kadı hazretleri hep beraber Türbetepe'deydik. Biz de gördük hilali" dedi. Çelebi Yahya, çocukları dinledikten sonra emin olmak için kendisi de yanına Mihri'yi ve iki kişi daha alarak Türbetepe'nin yoluna koyuldu. Türbetepe, adından da anlaşılacağı gibi küçük bir tepe üzerinde bulunan bir türbeden ibaretti. Türbe henüz geçen sene yapılmıştı ama burada yatan zat-ı muhterem Pir Sücâeddin İlyas, yaklaşık 50 yıldır buradaydı. Amasya halkı tarafından sevilen sayılan bir zattı Pir Sücâeddin İlyas. Mihri, merhumun hikâyesini, tıpkı Amasis'in hikâyesi gibi defalarca dinlemişti babasından. Şimdi bile kazayla soracak olsa, babası yine aynı ciddiyetle, önce olduğu yerde bir doğrular, sonra anlatmaya başladılar. "Ankara savaşıdan sonra Timur'un Amasya'ya gönderdiği valiyi beğenmeyen halk, Timur'dan kendi seçtikleri bir vali tarafından yönetilmek istediklerini söylemişler. Timur da şehrin âlimlerine 10 soru soracağını ve hepsini bilen çıkarsa halkın bu isteğini kabul edeceğini söylemiş. Bu mübarek dışında kimse soruların hepsine doğru cevap verememiş. Timur, çok etkilenmiş adamın bilgeliğinden ve Amasya halkına verdiği sözü tutmuş ama adamı da almış yanında kendi memleketine götürmüş; kendi memleketinin çocuklarını yetiştiresin diye. Yıllarca insan yetiştirmiş mübarek, sonra ecel çağırılmış demek, dönmüş vatanına kısa bir süre sonra da Hakk'a yürümüş." Mihri, adı gibi emindi babasının kelimesi kelimesine bunları söyleyeceğine. Bazı anlatımlarında araya latifeler de serpiştiriyordu. Mesela, "Timur çok etkilenmiş adamın bilgeliğinden" dedikten sonra, "E nasıl etkilenmesin, kendi barbar memleketinde görmemiştir ki böyle adamlar" derdi. Neyse ki, Mihri soruyu sormadı, babası da anlatmadı. Şimdi daha mühim bir mesele ile meşguldüler.

Türbenin yanında toplanan kalabalık, hep beraber tepede parlayan hilale bakıyorlardı. Çelebi Yahya, yanında bulunan iki kişiye dönüp, şahitlik edip etmediklerini sordu ve onay aldıktan sonra, Ramazan ayının geldiğini halka müjdelemek için caminin kandillerinin yakılmasını emretti. Ardından kızına dönüp, "Biz de hazırlanalım" dedi. Mihri, babasının tembihlediği hazırlıklardan biri için ertesi gün çarşıya çıkacak, önce manavdan, sonra bakkaldan en son da kasaptan zimem defterindeki borçlulardan, ilk on tanesinin borcunu hesaplamasını isteyecekti. Her sene olduğu gibi esnaf bu miktarı hesaplayacak, Mihri ödemeleri yaptıktan sonra bu on kişinin borcunu silecekti. Bu letafet dolu Ramazan âdeti neticesinde ne borcu silinenler borcunu kimin ödediğini biliyorlar, ne de borcu ödeyenler kimin borcunu ödediğini öğreniyorlardı. Böylelikle gereksiz mahcubiyetlerin ve gururlanmaların önüne de geçilmiş olunuyordu.

Yavaş yavaş dağılan kalabalık, ertesi gün oruçlu olacaklarını da düşünerek evlerine doğru ilerlerken, şehrin giriş tarafından yaklaşan atlıları görünce, gelenleri görmek için beklemeye başladılar. Atlılar iyice yaklaşıncaya gördüler ki; gelen, uzun zamandır Memlûklarla çatışma halinde ki şehirleri teftişe giden şehzade Ahmed idi. Şehzadeyi, şehrin girişinde Çelebi Yahya karşıladı. "Hoş geldiniz şehzadem" dedi Çelebi Yahya. Caminin kandillerinin yandığını gören şehzade, "Hoş bulduk kadı hazretleri. Görüyorum ki, yalnız gelmemişim, Ramazan'ı da beraberimde getirmişim" diye yanıtladı Çelebi Yahya'yı. Sonra Mihri'ye dönerek ekledi. "Ramazan geldiğine göre teravihlerden sonra bol bol sohbet yaparız artık" Mihri, mahcup bir edayla, "Yaparız tabi ki şehzadem" demekle yetindi. Şehzadenin gelişiyle birlikte Mihri'nin yapacağı işlerden bir tanesi eksilmişti. Mihri'nin sandığındaki, özenle

yazılmış ama gönderilememiş mektup artık gönderilmese de olurdu. Zira mektubun muhatabı artık yanındaydı. Mihri, yazdıklarını bu gece Ahmed'in yüzüne söyleyebilecekti.